

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ MIGRACIJOS DEPARTAMENTĄ PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

2024 m. birželio 11 d. Nr. 4D-2024/1-232
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2024 m. kovo 13 d. gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su prašymo išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą nagrinėjimo vilkinimu (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjas skunde nurodo:

2.1. „2023-08-14 kreipiausi į Migracijos departamentą prie Lietuvos [Respublikos] vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) dėl pabėgėlio paso man išdavimo [...]. 2023-08-16 MIGRIS sistemoje gavau pranešimą, anot kurio, remiantis UTPĮ 33 str. 4 d. mano dokumentų nagrinėjimas yra stabdomas [...], ir bus tęsiamas nuo papildomų dokumentų gavimo dienos.“ (Šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „2023-12-07 MIGRIS sistemoje, t. y. praėjus 4 mėn. nuo pirmojo sustabdymo, aš gavau antrą pranešimą, anot kurio, pabėgėlio dokumento nagrinėjimas yra sustabdytas remiantis UTPĮ 33 str. 5 p., nes nėra gautas kompetentingos institucijos atsakymas, kuris būtinas sprendimui priimti“.

2.3. „Iki šios dienos, t. y. praėjus beveik 7 mėn., aš nesu gavęs jokios informacijos dėl sprendimo išduoti ar neišduoti man pabėgėlio pasą.“

2.4. „2024-02-12 el. paštu gavau Migracijos departamento raštą dėl prieglobsčio (pabėgėlio statuso) panaikinimo remiantis UTPĮ 90 straipsnio 1 dalimi 9 punktu [...]. Rašte man buvo nurodyta, kad turiu galimybę raštu per 14 darbo dienų nuo pranešimo išsiuntimo dienos pateikti priešastis. [...] 2024-02-29 aš pateikiau reikalaujamus paaiškinimus, taip pat nurodydamas, kad prašau organizuoti mano apklausą ir nedelsiant pateikti mano prašomą informaciją, taip užtikrinant man tinkamas sąlygas pateikti paaiškinimus. Migracijos departamento darbuotojas [...] nurodė, kad atsakymą į savo prašymą aš gausiu per 20 d. d.“

2.5. „Remiantis Pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo tvarkos aprašo 10 punktu prašymas išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą turi būti išnagrinėtas ir kelionės dokumentas turi būti išduotas (pakeistas) ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo Migracijos departamente dienos, išskyrus atvejus, kai atliekamas tyrimas dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo, tokio prašymo išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą nagrinėjimas sustabdomas, iki bus gauta išvada dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo. [...] Jokių duomenų apie tai, kad tikrinamas mano pateiktų dokumentų tikrumas man pateikta nebuvo. Taigi, Migracijos departamentas nagrinėdamas mano

prašymą išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą viršija jau 7 kartus, ir vietoj 1 mėn. yra nagrinėjamas 7 mėnesius“.

2.6. „[...] Migracijos departamentas stabdydamas pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo procesą nurodė, kad tai daro UTPĮ 33 str. 4 d., o vėliau 33 str. 5 p. punktų pagrindu. Visgi, nė vienas iš šių pagrindų nėra skirtas stabdyti pabėgėlio dokumento išdavimo procesą, abiejose nuostatose aiškiai nurodyta, kokiais atvejais gali būti stabdomas prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimas. Negana to, nuo 2023-08-14 iki 2023-12-07 mano prašymo išduoti pabėgėlio dokumentą procesas buvo sustabdytas UTPĮ 33 str. 4 d. pagrindu, kuris nurodo, kad tai daroma jeigu nepakanka prašymą išduoti ar pakeisti leidimą gyventi pagrindžiančių duomenų, tačiau kokių dokumentų tariamai trūksta man identifiukuota nebuvo nei MIGRIS sistemoje, nei konsultacijos Migracijos departamente metu.“

2.7. „[...] buvo teigiama, kad nėra gauti Valstybės saugumo departamento patikrinimo duomenys, tačiau, nei Pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo tvarkos aprašas, nei UTPĮ nenumato būtinybės kreiptis į Valstybės saugumo departamentą sprendžiant dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo, be to, šis pagrindas taip pat nėra skirtas stabdyti pabėgėlio dokumento išdavimo procesą.“

2.8. „[...] iš turimos informacijos aš manau, kad Migracijos departamentas savo iniciatyva inicijavo pakartotinį patikrinimą dėl mano galimai keliamos grėsmės valstybės saugumui bei laiku negavęs atsakymų sustabdė pabėgėlio dokumento man išdavimo procesą tam neturėdamas jokio teisinio pagrindo.“

3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2024 m. balandžio 4 d. raštu Nr. 4D-2024/1-232/3D-670 kreipėsi į MD, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

MD 2024 m. gegužės 2 d. atsakymu Nr. 10K-4978 Seimo kontrolierę informavo:

4.1. „Migracijos departamentas, išnagrinėjęs pareiškėjo 2022-02-07 prieglobsčio prašymą, 2022-10-28 priėmė sprendimą Nr. 22S146486 nesuteikti jam prieglobsčio (pabėgėlio statuso ir papildomos apsaugos). Pareiškėjas nurodytą sprendimą apskundė teismui. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2023-01-27 sprendimu panaikino Migracijos departamento 2022-10-28 sprendimą Nr. 22S146486 ir įpareigojo iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prieglobsčio prašymą. Išnagrinėjęs pareiškėjo prieglobsčio prašymą iš naujo, 2023-06-08 Migracijos departamentas priėmė sprendimą Nr. 23S85091 suteikti jam prieglobstį (pabėgėlio statusą) bei išduoti Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje (toliau – leidimas nuolat gyventi).“

4.2. „Pareiškėjas Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje (MIGRIS) 2023-07-25 užpildė prašymą išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą Nr. 2307-AS PP-0045, kuris 2023-08-14 priimtas Migracijos departamento Kauno skyriuje.“

4.3. „Pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004-12-07 įsakymu Nr. 1V-408, 10 punkte numatyta, kad prašymas išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą turi būti išnagrinėtas ir kelionės dokumentas turi būti išduotas (pakeistas) ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo Migracijos departamente dienos, išskyrus atvejus, kai atliekamas tyrimas dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo. Tokio prašymo išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą nagrinėjimas sustabdomas, iki bus gauta išvada dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo.“

4.4. „Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) 4 straipsnio 4 dalyje nurodyta, jog užsieniečio keliamos grėsmės valstybės saugumui

vertinimą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – VSD). Įstatymo 4 straipsnio 3 dalis nustato, kad užsieniečių buvimą ir gyvenimą Lietuvos Respublikoje kontroliuoja Migracijos departamentas ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba, bendradarbiaudami su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis. Įstatymo 141 straipsnio 2 dalies 2 punktą numato, kad siekdami nustatyti užsieniečių teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje ar priimdami sprendimus dėl užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje, Migracijos departamento valstybės tarnautojai turi teisę reikalauti ir gauti iš užsieniečio, jo sutuoktinio, įmonės arba kitų asmenų duomenis, dokumentus (jų nuorašus, išrašus), paaiškinimus, įrodymus, kviesti pokalbio užsienietį, įmonės atstovą, užsieniečio sutuoktinį arba kitą asmenį į Migracijos departamento tarnybines patalpas, fotografuoti, daryti vaizdo ir garso įrašus, taip pat tvarkyti šiuos duomenis. Vykdam užsieniečių kontrolę ir siekiant užtikrinti valstybės saugumą, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas yra Rusijos Federacijos pilietis ir patenka į kategoriją užsieniečių, kurie teikdami prašymus dėl leidimų gyventi privalo užpildyti specialų klausimyną, pareiškėjas buvo paprašytas užpildyti klausimyną (atsakyti į klausimus).

Atsižvelgus į tai bei informaciją, kurią pareiškėjas nurodė klausimyne, per MIGRIS buvo kreiptasi į VSD dėl užsieniečio grėsmės valstybės saugumui vertinimo (2023-08-16 ir pakartotinai 2023-09-13). Migracijos departamentas, gavęs 2023-10-06 VSD išvadą Nr. 18-10572, kurioje nurodyta, kad pareiškėjas kelia grėsmę valstybės saugumui, pakartotinai 2023-10-19 ir 2023-10-31 suformavo užduotis VSD. 2024-01-03 ir 2024-01-09 VSD informavo, kad dar kartą įvertinus visas aplinkybes, 2023-10-06 VSD išvada Nr. 18-10572 lieka galioti. Atsižvelgus į VSD pateiktą informaciją, pradėta prieglobsčio panaikinimo procedūra, taip pat sprendžiamas klausimas ir dėl leidimo nuolat gyventi panaikinimo.

Pažymėtina, kad teisės aktai nenumato prašymo dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo nagrinėjimo stabdymo, išskyrus atvejus, kai atliekamas tyrimas dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo, tačiau atsižvelgus į tai, kad šiuo konkrečiu atveju buvo atliekamas vertinimas dėl pareiškėjo keliamos grėsmės valstybės saugumui, taip pat pradėta prieglobsčio panaikinimo procedūra, prašymo išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą nagrinėjimas buvo sustabdytas.“

4.5. „Į pareiškėją dėl papildomų duomenų, kurie būtų reikalingi dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo, kreiptasi nebuvo.“

4.6. „Pareiškėjas 2023-08-16 ir 2023-12-07 pranešimais per MIGRIS informuotas, kad prašymo dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo nagrinėjimas sustabdytas (1 priedas).“

4.7. „Šiuo metu prašymo dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo nagrinėjimas tebėra sustabdytas. Kartu informuojame, kad pareiškėjas turi pabėgėlio statusą, tačiau, kaip minėta, yra pradėta prieglobsčio panaikimo procedūra, apie kurią asmuo informuotas 2024-02-09 raštu Nr. 24SD2519 (2 priedas). 2024-02-29 gautas pareiškėjo paaiškinimas ir prašymas (3 priedas), į kurį Migracijos departamentas atsakė 2024-03-21 raštu Nr. 24SD5407 (4 priedas). 2024-04-26 atlikta pareiškėjo apklausa. Taip pat šiuo metu, atsižvelgus į VSD pateiktą informaciją, sprendžiamas klausimas dėl pareiškėjui išduoto leidimo nuolat gyventi panaikinimo.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPI, Įstatymas):

4 straipsnio „Užsieniečių buvimo, gyvenimo Lietuvos Respublikoje ir vykimo per Lietuvos Respublikos teritoriją kontrolė“:

4 dalis – „Užsieniečio keliamos grėsmės valstybės saugumui vertinimą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, o grėsmės viešajai tvarkai ar visuomenei – policija arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba.“

5 dalis – „Migracijos departamentas, gavęs užsieniečio prašymą išduoti jam leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas gyventi), sprenddamas dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje ar laikinosios apsaugos užsieniečiui suteikimo, privalo gauti šio straipsnio 4 dalyje nurodytų institucijų įvertinimą, ar nėra šio straipsnio 4 dalyje nurodytų grėsmių valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar visuomenei. Leidimas gyventi užsieniečiui išduodamas tik gavus šių institucijų išvadas, kad užsienietis nekelia grėsmės valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar visuomenei. Prieglobstis Lietuvos Respublikoje ar laikinoji apsauga užsieniečiui suteikiami tik gavus išvadą, kad šis užsienietis nekelia grėsmės valstybės saugumui, ir išvadą, kad užsienietis, kuriam šio Įstatymo nustatyta tvarka suteikiama papildoma apsauga, nekelia grėsmės visuomenei, o užsienietis, kuriam suteikiamas pabėgėlio statusas arba laikinoji apsauga, nėra įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas kaltu dėl labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir nekelia grėsmės visuomenei. Šioje dalyje nurodytos išvados pateikiamos ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos. Tuo atveju, jeigu dėl svarbių priežasčių Valstybės saugumo departamentas ir policija arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba negali pateikti šiame straipsnyje nurodytų išvadų per nustatytą terminą, jie apie tai informuoja Migracijos departamentą. Bendras išvadų pateikimo terminas negali viršyti 28 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos.“

7 dalis – „Valstybės saugumo departamentas, turėdamas duomenų, kad užsienietis, kuriam išduota viza, leidimas gyventi ar kitas šiame Įstatyme nurodytas užsieniečio teisę gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinantis dokumentas, kelia grėsmę valstybės saugumui, nedelsdamas apie tai informuoja Migracijos departamentą, kuris ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo šios informacijos gavimo dienos panaikina užsieniečiui išduotą vizą, leidimą gyventi, jeigu tokie dokumentai buvo išduoti, arba užsieniečio teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir apie tai nedelsdamas informuoja užsienietį.“

6 straipsnio „Pareiga turėti galiojančią kelionės dokumentą“:

1 dalis – „Atvykimui į Lietuvos Respubliką ir buvimui jos teritorijoje užsienietis privalo turėti galiojančią kelionės dokumentą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai arba Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip.“

2 dalis – „Užsienietis, kirsdamas išorinę Europos Sąjungos sieną arba vidinę Europos Sąjungos sieną, kai jos kontrolė laikinai atnaujinama, pasienio kontrolės punkte privalo pateikti galiojančią kelionės dokumentą.“

33 straipsnio „Prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi, naujai informinti leidimą laikinai gyventi nagrinėjimo ir leidimo gyventi išdavimo, pakeitimo arba atsisakymo išduoti ar pakeisti šį leidimą terminai“:

4 dalis – „Jeigu nepakanka prašymą išduoti ar pakeisti leidimą gyventi pagrindžiančių duomenų ir (ar) dokumentų, taip pat jeigu kyla abejonių dėl darbdavio pateiktos informacijos apie užsieniečio turimą kvalifikaciją ir jos atitiktį darbo vietai arba darbo patirtį, Migracijos departamentas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi gavimo dienos šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo dėl leidimo nuolat gyventi pakeitimo gavimo dienos – šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais raštu apie tai informuoja šį prašymą pateikusį asmenį ir nustato pagrįstą terminą reikiams duomenims ir (ar) dokumentams pateikti. Prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo terminas sustabdomas nuo minėto rašto išsiuntimo dienos ir atnaujinamas nuo sprendimui dėl leidimo gyventi išdavimo ar pakeitimo priimti reikiamų duomenų ir (ar) dokumentų gavimo toje institucijoje dienos.“

5 dalis – „Jeigu nėra gauti prašymą pateikusio užsieniečio šeimos narių ar kitų asmenų paaiškinimai arba Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos, užsienio valstybės institucijos atsakymas ir prašoma informacija (paaiškinimai), būtini sprendimui dėl leidimo gyventi priimti, Migracijos departamentas sustabdo prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo terminą iki prašomos informacijos (paaiškinimų) gavimo dienos, bet ne ilgiau kaip 2 mėnesiams. Apie prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo termino sustabdymą užsienietis informuojamas raštu ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo termino sustabdymo dienos.“

89 straipsnio „*Kelionės dokumentų išdavimas užsieniečiams, gavusiems prieglobstį Lietuvos Respublikoje*“ 1 dalis – „Pabėgėliui, kuris nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje, išvykti į užsienio valstybę vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka išduodamas pabėgėlio kelionės dokumentas. Pabėgėlio kelionės dokumente elektroniniu būdu fiksuojami pabėgėlio biometriniai duomenys tapatybei patvirtinti – veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai, išskyrus Reglamente (EB) Nr. 2252/2004 numatytus atvejus.“

141 straipsnio „*Teisė gauti duomenis ir Migracijos departamento valstybės tarnautojų įgaliojimai*“ 1 dalis – „Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba turi teisę iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių neatlygintinai gauti duomenis, kurių reikia funkcijoms, susijusioms su užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje nustatymu, atlikti.“

6. *Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio „Teisėkūros principai“:*

1 dalis – „Teisėkūros principai išreiškia tam tikrus imperatyvius reikalavimus, keliamus teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams, siekiant sukurti vientisą, nuoseklią, darnią ir veiksmingą teisės sistemą.“

2 dalis – „Teisėkūroje vadovaujamosi šiais principais: 1) tikslingumo, reiškiančiu, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis; 2) proporcingumo, reiškiančiu, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti; 3) pagarbos asmens teisėms ir laisvėms, reiškiančiu, kad teisės aktų nuostatos turi užtikrinti ir negali paneigti Konstitucijoje, Europos Sąjungos teisės aktuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų asmens teisių ir laisvių, teisėtų interesų; 4) atvirumo ir skaidrumo, reiškiančiu, kad teisėkūra turi būti vieša, su bendraisiais interesais susiję teisėkūros sprendimai negali būti priimami visuomenei nežinant ir neturint galimybių dalyvauti, valstybės politikos tikslai, teisinio reguliavimo poreikis ir teisėkūroje dalyvaujantys subjektai turi būti žinomi, visuomenei ir interesų grupėms sudarytos sąlygos teikti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo visose teisėkūros stadijose, taip pat turi būti žinomi teisės aktų projektų rengimą inicijavę, teisės aktų projektus parengę, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą atlikę subjektai ir galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą atliekantys subjektai; 5) efektyvumo, reiškiančiu, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės, turi būti skelbiami ir įvertinami dėl teisinio reguliavimo gauti pasiūlymai, o teisėkūros veiksmai atliekami per protingus terminus; 6) aiškumo, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas; 7) sistemiškumo, reiškiančiu, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigaliojūt kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina.“

7. *Pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. IV-408 (toliau – Aprašas):*

8 punktas – „Prašymą išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą nagrinėja, sprendimą dėl kelionės dokumento išdavimo (pakeitimo) priima ir kelionės dokumentą išduoda (keičia) Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas).“

10 punktas – „Prašymas išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą turi būti išnagrinėtas ir kelionės

dokumentas turi būti išduotas (pakeistas) ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo Migracijos departamente dienos, išskyrus atvejus, kai atliekamas tyrimas dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo. Tokio prašymo išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą nagrinėjimas sustabdomas, iki bus gauta išvada dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo.“

12 punktas – „Kelionės dokumentui gauti ar pakeisti pabėgėlis Migracijos departamentui turi pateikti šiuos dokumentus:

12.1. nustatytos formos prašymą išduoti (pakeisti) pabėgėlio kelionės dokumentą (Aprašo 1 priedas) (toliau – prašymas išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą);

12.2. galiojantį leidimą nuolat gyventi (turi galioti ne trumpiau nei 4 mėnesius);

12.3. kelionės dokumentą, kai jį keičia;

12.4. jeigu pabėgėlis iki vienu metų amžiaus nedalyvauja pateikiant jo dokumentus kelionės dokumentui gauti (pakeisti) arba jeigu nėra techninės galimybės nuskaityti pabėgėlio veido atvaizdą biometrinių duomenų registravimo įranga ar pabėgėlis pageidauja, kad jo veido atvaizdas būtų nuskaitytas iš nuotraukos – dvi tapačias (iš to paties negatyvo) pabėgėlio amžių atitinkančias nuotraukas (kitoje pusėje aiškiai užrašoma pabėgėlio vardas (-ai) ir pavardė), kurios turi atitikti Nuotraukų asmens dokumentams reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2002 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. 569 „Dėl Nuotraukų asmens dokumentams reikalavimų patvirtinimo“;

12.5. biometrinius duomenis – veido atvaizdą (išskyrus Aprašo 12.4 papunktyje nurodytus atvejus) ir užsieniečio nuo 12 metų amžiaus dviejų pirštų atspaudus;

12.6. jeigu kelionės dokumentas prarastas ar sunaikintas – laisvos formos išsamų paaiškinimą dėl kelionės dokumento praradimo ar sunaikinimo aplinkybių ir (ar) dokumentus, patvirtinančius kelionės dokumento praradimą ar sunaikinimą;

12.7. papildomus dokumentus, patvirtinančius kelionės dokumento keitimo priežastis (pvz., santuokos liudijimą, vardo, pavardės keitimo liudijimą, teismo sprendimo dėl civilinės būklės akto įrašo nuorašą ir kt.), jei kelionės dokumentas keičiamas dėl Aprašo 5.1–5.2 papunkčiuose nurodytų priežasčių ir Gyventojų registre nėra duomenų, patvirtinančių šiuose papunkčiuose nurodytas kelionės dokumento keitimo priežastis.“

13 punktas – „Prašymą išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą ir kitus Aprašo 12 punkte nurodytus dokumentus pabėgėlis Migracijos departamentui pateikia asmeniškai atvykęs, išskyrus Aprašo 14, 15 ir 16 punktuose nurodytus atvejus.“

19 punktas – „Priimdamas prašymą išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą Migracijos departamento darbuotojas sutikrina pateiktus dokumentų originalus ir juos grąžina pabėgėliui, duoda pabėgėliui pasirašyti prašyme išduoti (pakeisti) pasą ir specialiu rašikliu pasirašyti parašui skirtoje vietoje, integruotoje biometrinių duomenų nuskaitymo įrangoje (išskyrus atvejus, kai pabėgėlis nėra sukakęs 14 metų ir (ar) nesugeba pasirašyti dėl neveiknumo ar fizinės negalios), nuskaito pabėgėlio biometrinius duomenis:

19.1. nuskaito pabėgėlio veido atvaizdą. Jeigu Aprašo 12.4 papunktyje nurodytu atveju yra pateiktos pabėgėlio nuotraukos, veido atvaizdas suformuojamas iš nuotraukos;

19.2. nuskaito pabėgėlio pirštų atspaudus. Nuskaitomi tik pabėgėlio nuo 12 metų amžiaus abiejų rankų smilių atspaudai. Jeigu kairysis arba dešinysis smilius sužalotas, jo nėra arba jo atspaudas ISO/IES 19794-4 vertė yra nuo 0 iki 25, tai nuskaitomi aiškūs tos pačios rankos didžiojo ar bevardžio pirštų arba nykščio atspaudai, jeigu jų ISO/IES 19794-4 vertė aukštesnė. Jeigu visų vienos rankos pirštų atspaudų kokybė prasta pagal minėtą kokybės vertę, daromas aiškus piršto, kurio vertė didžiausia, atspaudas. Jei dėl pabėgėlio fizinės negalios negalima nuskaityti jokių vienos rankos pirštų atspaudų, tai atspaudams nuskaityti šiame papunktyje nustatyta eiliškumo tvarka parenkami du kitos rankos pirštai. Jei dėl pabėgėlio fizinės negalios negalima nuskaityti jokių pabėgėlio pirštų atspaudų ir tai yra nuolatinė būklė, tai pasas tokiu atveju išduodamas be jame elektroniniu būdu fiksuotų pirštų atspaudų.“

20 punktas – „Ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo pabėgėlio prašymo išduoti (pakeisti)

kelionės dokumentą gavimo dienos Migracijos departamento įgaliotas valstybės tarnautojas priima nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis pagrįstą sprendimą:

20.1. išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą: prašymo išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą 13 eilutėje pažymi atitinkamą langelį, įrašo sprendimo priėmimo datą, savo pareigas, vardą ir pavardę, pasirašo, tam skirtoje vietoje uždeda antspaudą su Lietuvos valstybės herbu (atskiras sprendimas nesurašomas);

20.2. atsisakyti išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą: šiame sprendime nurodomi sprendimo priėmimo pagrindai, apskundimo tvarka ir terminai.“

Lietuvos Respublikos teismų praktika

8. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas:

8.1. 2010 m. gegužės 13 d. nutarime (pakartota 2013 m. vasario 20 d. nutarime) nurodė:

„Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad vienas esminių Konstitucijoje įtvirtinto teisinės valstybės principo elementų yra teisinis tikrumas ir teisinis aiškumas. Teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniui reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių“ (Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d., 2008 m. gruodžio 24 d., 2009 m. birželio 22 d. nutarimai, 2010 m. balandžio 20 d. sprendimas).

8.2. 2007 m. rugpjūčio 13 d. nutarime byloje Nr. 33/04 pažymėjo, kad konstituciniu teisinės valstybės principu „[...] turi būti vadovaujamosi ir kuriant teisę, ir ją įgyvendinant (Konstitucinio Teismo 2000 m. gruodžio 6 d., 2006 m. sausio 16 d. nutarimai). Konstitucinio teisinės valstybės principo esmė – teisės viešpatavimas; konstitucinis teisės viešpatavimo imperatyvas reiškia, kad valdžios laisvę riboja teisė, kuriai privalo paklusti visi teisinių santykių subjektai, neišskiriant nė teisėkūros subjektų (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2004 m. gruodžio 29 d., 2005 m. liepos 8 d., 2006 m. sausio 16 d. nutarimai). Konstitucinis Teismas savo aktuose (*inter alia* 2003 m. gruodžio 30 d., 2004 m. kovo 5 d., 2004 m. gruodžio 13 d., 2005 m. vasario 7 d., 2007 m. gegužės 5 d. nutarimuose) yra ne kartą konstatavęs, kad Konstitucijoje įtvirtintas teisinės valstybės principas suponuoja ir teisės aktų hierarchiją, *inter alia* tai, kad poįstatyminiai teisės aktai negali prieštarauti įstatymams, konstituciniams įstatymams ir Konstitucijai, kad poįstatyminiai teisės aktai turi būti priimami remiantis įstatymais, kad poįstatyminis teisės aktas yra įstatymo normų taikymo aktas nepriklausomai nuo to, ar tas aktas yra vienkartinio (*ad hoc*) taikymo, ar nuolatinio galiojimo.“

8.3. „Teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas suponuoja valstybės pareigą apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius, vykdyti prisiimtus įsipareigojimus asmeniui; asmenys turi teisę pagrįstai tikėtis, kad jų pagal galiojančius įstatymus ar kitus teisės aktus, neprieštaraujančius Konstitucijai, įgytos teisės galės būti realiai įgyvendintos; neužtikrinus asmens teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo, nebūtų užtikrintas asmens pasitikėjimas valstybe ir teise (*inter alia* 2013 m. vasario 15 d., 2017 m. sausio 25 d., 2020 m. vasario 18 d. nutarimai).“

9. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, be kita ko, yra konstatavęs:

„[...] Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą [...]. Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutarties administracinėje byloje Nr. A10-655/2005). Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos

nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, [...], taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. [...] [...] kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.)“ (žr. 2012 m. kovo 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-1605/2012).“

Tyrimo išvados

10. Pareiškėjas nurodė, kad 2023 m. rugpjūčio 14 d. kreipėsi į Migracijos departamentą su prašymu dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo, tačiau gavo pranešimą, kad prašymo nagrinėjimas yra sustabdytas ir sprendimas nepriimtas iki šiol.

11. Skundo tyrimo metu nustatyta:

- Migracijos departamentas 2023 m. birželio 8 d. priėmė sprendimą suteikti Pareiškėjui prieglobstį (pabėgėlio statusą) bei išduoti Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje (leidimas nuolat gyventi).

- Pareiškėjas per MIGRIS 2023 m. liepos 25 d. užpildė prašymą išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą, prašymas buvo priimtas 2023 m. rugpjūčio 14 d.

- Pareiškėjas prašymo priėmimo metu pildė klausimyną, todėl MD 2023 m. rugpjūčio 16 d. ir pakartotinai 2023 m. rugsėjo 13 d. kreipėsi į VSD dėl užsieniečio grėsmės valstybės saugumui vertinimo.

- Migracijos departamentas 2023 m. spalio 6 d. gavo VSD išvadą, kurioje nurodyta, kad Pareiškėjas kelia grėsmę valstybės saugumui. MD pakartotinai 2023 m. spalio 19 d. ir 2023 m. spalio 31 d. suformavo užduotis VSD. VSD 2024 m. sausio 3 d. ir 2024 m. sausio 9 d. informavo, kad, dar kartą įvertinus visas aplinkybes, 2023 m. spalio 6 d. VSD išvada lieka galioti.

- Atsižvelgus į VSD pateiktą informaciją, MD pradėjo prieglobsčio panaikinimo procedūrą, taip pat sprendžiamas klausimas ir dėl leidimo nuolat gyventi panaikinimo.

- Pareiškėjas 2023 m. rugpjūčio 16 d. ir 2023 m. gruodžio 7 d. pranešimais per MIGRIS buvo informuotas, kad, vadovaujantis UTPI 33 straipsnio 4 dalimi, o vėliau jau UTPI 33 straipsnio 5 dalimi, jo prašymo dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo nagrinėjimas yra sustabdytas.

- Pareiškėjas 2024 m. vasario 9 d. raštu buvo informuotas, kad yra pradėta prieglobsčio panaikimo procedūra. MD 2024 m. vasario 29 d. gavo Pareiškėjo paaiškinimą ir prašymą, į kurį Migracijos departamentas atsakė 2024 m. kovo 21 d., o 2024 m. balandžio 26 d. buvo atlikta Pareiškėjo apklausa.

- Informacijos teikimo Seimo kontrolierei metu Pareiškėjo prašymo dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo nagrinėjimas tebebuvo sustabdytas.

12. Aprašo 10 punkte numatyta, kad prašymas išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą turi būti išnagrinėtas ir kelionės dokumentas turi būti išduotas (pakeistas) ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo Migracijos departamente dienos, išskyrus atvejus, kai atliekamas tyrimas dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo. Tokio prašymo išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą nagrinėjimas sustabdomas, iki bus gauta išvada dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo.

Tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjo prašymas Migracijos departamente buvo priimtas 2023 m. rugpjūčio 14 d., o 2023 m. rugpjūčio 16 d. jis gavo pranešimą, kad vadovaujantis Įstatymo 33 straipsnio 4 dalimi prašymo nagrinėjimas yra stabdomas.

Įstatymo 33 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad jeigu nepakanka prašymą išduoti ar pakeisti

leidimą gyventi pagrindžiančių duomenų ir (ar) dokumentų, taip pat jeigu kyla abejonių dėl darbdavio pateiktos informacijos apie užsieniečio turimą kvalifikaciją ir jos atitiktį darbo vietai arba darbo patirtį, Migracijos departamentas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi gavimo dienos šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo dėl leidimo nuolat gyventi pakeitimo gavimo dienos – šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais raštu apie tai informuoja šį prašymą pateikusį asmenį ir nustato pagrįstą terminą reikiamiems duomenims ir (ar) dokumentams pateikti. Prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo terminas sustabdomas nuo minėto rašto išsiuntimo dienos ir atnaujinamas nuo sprendimui dėl leidimo gyventi išdavimo ar pakeitimo priimti reikiamų duomenų ir (ar) dokumentų gavimo toje institucijoje dienos.

Atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėjas prašė išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą, o ne išduoti ar pakeisti leidimą gyventi Lietuvoje, todėl jo prašymo nagrinėjimo procesas negalėjo būti stabdomas vadovaujantis UTPI 33 straipsnio 4 dalimi.

Vadovaujantis Aprašo 10 punktu, prašymo išduoti (pakeisti) kelionės dokumentą nagrinėjimas gali būti sustabdomas, kai atliekamas tyrimas dėl pabėgėlio pateiktų dokumentų tikrumo, tačiau, kaip nustatyta šiuo tiriamu atveju, tyrimas dėl dokumentų tikrumo nebuvo atliekamas ir į Pareiškėją dėl papildomų duomenų, kurie būtų reikalingi dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo, kreiptasi nebuvo.

Akcentuotina ir tai, kad MD Pareiškėjui siųstame 2023 m. gruodžio 7 d. pranešime jau nurodoma, kad jo prašymo nagrinėjimas sustabdytas vadovaujantis UTPI 33 straipsnio 5 dalimi.

UTPI 33 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad tuo atveju, jeigu nėra gauti prašymą pateikusių užsieniečio šeimos narių ar kitų asmenų paaiškinimai arba Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos, užsienio valstybės institucijos atsakymas ir prašoma informacija (paaiškinimai), būtini sprendimui dėl leidimo gyventi priimti, Migracijos departamentas sustabdo prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo terminą iki prašomos informacijos (paaiškinimų) gavimo dienos, bet ne ilgiau kaip 2 mėnesiams. Apie prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo termino sustabdymą užsienietis informuojamas raštu ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo termino sustabdymo dienos.

Kaip jau buvo minėta, MD nagrinėjo Pareiškėjo prašymą išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą, o Įstatymo 33 straipsnio 5 dalyje reglamentuoti sprendimo dėl leidimo gyventi Lietuvoje priėmimo stabdymo atvejai, todėl ši nuostata taip pat negali būti taikoma Pareiškėjo atveju.

13. Pastebėtina, kad UTPI ir Aprašas nereglamentuoja situacijos, kad pabėgėlis, kuriam MD sprendimu suteiktas prieglobstis (pabėgėlio statusas) ir kuris turi leidimą nuolat gyventi Lietuvoje, kreipdamasis su prašymu išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą, turėtų pildyti Migracijos departamento parengtą klausimyną ir turėtų būti vertinama jo grėsmė Lietuvos saugumui.

MD, teikdamas informaciją Seimo kontrolierei, paaiškino, kad Pareiškėjas buvo paprašytas užpildyti klausimyną, nes jis yra Rusijos Federacijos pilietis ir patenka į kategoriją užsieniečių, kurie teikdami prašymus dėl leidimų gyventi privalo užpildyti specialų klausimyną. Be to, vadovaujantis UTPI 4 straipsnio 3 ir 4 dalimis, Migracijos departamentas ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba turi kontroliuoti užsieniečių buvimą ir gyvenimą Lietuvos Respublikoje, užtikrinti valstybės saugumą.

Kaip jau ne kartą buvo minėta šioje pažymoje, Pareiškėjas neteikė prašymo dėl leidimo gyventi išdavimo, o kreipėsi dėl pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo, taigi, kyla pagrįstų abejonių dėl reikalavimo pildyti specialų klausimyną, kai tokia procedūra nenumatyta teisės aktuose. Ypač atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pareiškėjas prašymą išduoti kelionės dokumentą MD pateikė nepraėjus nė dviem mėnesiams nuo sprendimų dėl prieglobsčio suteikimo ir leidimo nuolat gyventi išdavimo priėmimo, o prieš priimant šiuos sprendimus turėjo būti įvertintos visos aplinkybės, taip pat ir dėl Pareiškėjo grėsmės Lietuvos saugumui.

14. Būtina pažymėti, jog Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad vienas esminių

Konstitucijoje įtvirtinto teisinės valstybės principo elementų yra teisinis tikrumas ir teisinis aiškumas. Teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniam reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių.

Pažymėtina ir tai, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, pavyzdžiui: įstatymo viršenybės, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus.

Nagrinėjamu atveju susiklostė situacija, kai Aprašo 10 punkte numatyta prašymų išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą nagrinėjimo procedūra turi būti baigta per 30 dienų nuo prašymo priėmimo dienos ir nei UTPĮ, nei Apraše nėra numatyta, kad priimant tokį prašymą užsienietis turi pildyti specialių klausimyną, taip pat ir nėra numatyta prašymo nagrinėjimo procedūros stabdymo / pratęsimo galimybių, kol laukiama kompetentingos institucijos išvados dėl keliamos grėsmės valstybės saugumui. MD, nagrinėdamas tokius prašymus, taiko prašymo dėl naujo leidimo išdavimo nagrinėjimo procedūrą ir tam tikra apimtimi, nors ir nepasikeitus duomenims apie užsienietį, iš naujo vertina besikreipiančiojo situaciją ir galimybę gauti leidimą gyventi Lietuvoje, nors toks pagrindas nėra nustatytas įstatyme.

15. Būtina pabrėžti, kad, kai praktikoje taikoma kitokia užsieniečių prašymo nagrinėjimo procedūra, neatitinkanti Įstatymo nuostatų, pažeidžiamas ne tik įstatymo viršenybės, bet ir teisėtų lūkesčių apsaugos (terminas, per kurį turi būti išnagrinėtas prašymas ir išduotas dokumentas) principas.

Asmenų teisėti lūkesčiai yra vienas iš teisinės valstybės principo elementų greta teisinio tikrumo ir teisinio saugumo, kuriuos visus privalo užtikrinti valstybė. Konstitucinio Teismo nutarimuose ne kartą konstatuota, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas. Teisinio saugumo principas – vienas iš esminių Konstitucijoje įtvirtinto teisinės valstybės principo elementų, reiškiantis valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti teisinių santykių subjektų teises, taip pat įgytas teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius. Teisėtų lūkesčių apsaugos principas taip pat reiškia įgytų teisių apsaugą, t. y. asmenys turi teisę pagrįstai tikėtis, kad jų pagal galiojančius įstatymus ar kitus teisės aktus įgytos teisės bus išlaikytos nustatytą laiką ir galės būti realiai įgyvendinamos. Neužtikrinus teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo, nebūtų užtikrintas asmens pasitikėjimas valstybe ir teise.

Šiuo tiriamu atveju Aprašo 10 punkte aiškiai numatyta, kad prašymas išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą turi būti išnagrinėtas per 30 dienų, o praktikoje MD taikoma procedūra teisės aktuose nenumatyta ir užsieniečiui nėra aiški, todėl ši situacija vertintina kaip neužtikrinanti teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų.

Pastebėtina, kad Pareiškėjo prašymo nagrinėjimo procedūra informacijos Seimo kontrolierei pateikimo metu vis dar nebuvo baigta.

16. Apibendrinant tyrimo metu nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad tokia situacija, kai vienos kategorijos prašymų nagrinėjimui taikomos kitokių prašymų nagrinėjimui numatytos procedūros ir nesilaikoma teisės aktuose numatytos tvarkos ir terminų, nėra tinkama ir neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatų bei šiame įstatyme įtvirtintų principų. Todėl, atsižvelgdama į Vidaus reikalų ministerijos kompetenciją rengti Lietuvos Respublikos Seimo priimamų teisės aktų, Vyriausybės nutarimų, sprendimų, rezoliucijų, kitų teisės aktų projektus, organizuoti ir (arba) koordinuoti priimtų teisės aktų įgyvendinimą, Seimo kontrolierė vidaus reikalų ministrei rekomenduoja inicijuoti teisinio reglamentavimo tobulinimą, užtikrinant Įstatymo ir Aprašo nuostatų atitiktį įstatymo viršenybės, teisinio tikrumo, teisinio aiškumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principams.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAI

17. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su prašymo išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą nagrinėjimo vilkinimu, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJA

18. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė vidaus reikalų ministrei rekomenduoja, atsižvelgiant į šios pažymos 12–16 punktuose konstatuotus teisinio reguliavimo trūkumus, inicijuoti teisinio reglamentavimo tobulinimą, užtikrinant Įstatymo ir Aprašo nuostatų atitiktį įstatymo viršenybės, teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo principams bei aiškiai numatant prašymų išduoti pabėgėlio kelionės dokumentą nagrinėjimo procedūrą, įvertinant ir tai, ar pagrįstai atliekamas papildomas užsieniečių vertinimas.

Primenama, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė